

ผลของเขตอุตสาหกรรมส่งออกต่อการพัฒนาการส่งออกของประเทศไทย

นางสาวเกรือวัลย์ สติศิริต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพาณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาพาณิชยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

000253

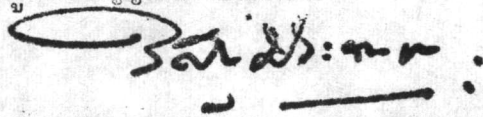
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของเขตอุตสาหกรรมส่งออกต่อการพัฒนาการส่งออกของ
ประเทศไทย

โดย นางสาวเครือวัลย์ สติศิริต

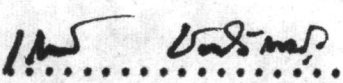
แผนกวิชา พาณิชยศาสตร์

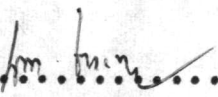
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์วิฑูรย์ นิมมานสุนทร

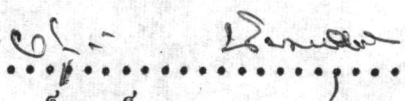
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกอวัลย์ นันทาทิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาท ชานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์วิฑูรย์ นิมมานสุนทร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของเขตอุตสาหกรรมส่งออกต่อการพัฒนาการส่งออกของ
ประเทศไทย

ชื่อนิสิต นางสาวเครือวัลย์ สติศิริต
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์วิฑูรย์ นิมมานสุนทร
แผนกวิชา พาณิชยศาสตร์
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

เขตอุตสาหกรรมส่งออกเป็นโครงสร้างที่จำเป็นอย่างหนึ่งของการพัฒนาการส่งออก เมื่อสินค้าออกได้ทวีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเพื่อแก้ดุลการค้าที่ขาดดุล และเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาการส่งออก

เนื่องจากเขตอุตสาหกรรมส่งออกเป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมเพื่อส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศโดยไม่ต้องเสียอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบหรือเครื่องจักรที่นำเข้ามาใช้ในกิจการ และจัดหาสาธารณูปโภคตลอดจนบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการส่งออกของประเทศ แต่ก็อาจมีปัญหบางประการที่ต้องพิจารณาและหาทางแก้ไข เพื่อให้วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมส่งออกบรรลุผลสำเร็จ

การศึกษาวิจัยนี้ ได้เริ่มตั้งแต่อิทธิพลของการค้าระหว่างประเทศซึ่งก่อให้เกิดการส่งสินค้าที่ได้เปรียบในการผลิตออกไปจำหน่ายในต่างประเทศและนำสินค้าที่เสียเปรียบในการผลิตเข้ามาแทน เป็นสาเหตุให้มีการค้าระหว่างประเทศ และการใช้เขตอุตสาหกรรมส่งออกให้เป็นมาตรการที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการส่งออก โดยลดต้นทุนการผลิตของสินค้าออกด้านบริการสาธารณูปโภค ความสะดวก และการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า โดยยกตัวอย่างเขตอุตสาหกรรมส่งออกของประเทศสาธารณรัฐไอร์แลนด์ สาธารณ-

รัฐจีน สาธารณรัฐเกาหลีและฟิลิปปินส์ ทั้งได้พิจารณาถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการลงทุนจากต่างประเทศ การคาดตลาดต่างประเทศผิดพลาด การลักลอบหนีภาษี และการทุจริตต่าง ๆ ประกอบกับปัญหาการขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล และในท้ายที่สุดได้เสนอแนะมาตรการที่อาจนำมาใช้ได้ ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกที่จะจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า เขตอุตสาหกรรมส่งออกจักมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการส่งออกของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง จึงควรจะได้พยายามให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานเขตอุตสาหกรรมส่งออกโดยเร็วที่สุด

3

Thesis Title : Impact of Export Processing Zone on
Export Development of Thailand

Name : Miss Kruerwal Sthitirat

Thesis Adviser : Mr. Vitoon Nimmansoonporn

Department : Commerce

Academic Year : 1977

ABSTRACT

Export processing zone is one of the necessary structure of export development. The export goods play more important role in the economy of the country such as in decreasing the imbalance of trade and being the source of foreign currency. Therefore, it is necessary to accelerate the export development.

The export processing zone is the definite area, with well prepared infrastructure and facilities to serve the manufacturing of export goods without paying import duties and business taxes on raw materials and machines which use for manufacturing. So it will be more useful to use export processing zone as an instrument of export development of the country. It might have some problems to be considered and solved in order to achieve the aims of the export processing zone.

This thesis is a studying of the influence of international trade in which trade between countries have caused by the theory of comparative advantage. The use of export processing zone in the international trade is well known as a useful measurement for export development. It decreases the cost of export goods by the well equipped infrastructure, facilities and exemption of import duties and business taxes. There are the examples of export processing zone of the Republic of Ireland, the Republic of China, the Republic of Korea and the Philippines. It also considers problems which may arise from foreign investment, unexpected market, smuggling and corruptions including the problem of lack of government supports. Finally, it suggests the possibility of the using of measurement in export processing zone which will be created in Thailand.

The results of this research may conclude that export processing zone will be most valuable on export development of this country, so, it should eagerly encourage to establish export processing zone as fast as possible.

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความร่วมมือจากการนิคม-
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะอาจารย์วิฑูรย์
นิมมานสุนทร หัวหน้ากองโครงการ ฝ่ายเทคนิคและโครงการ และเลขา-
นาการคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งได้กรุณาให้
คำแนะนำปรึกษาและจัดหาเอกสารประกอบการเขียน ทำให้วิทยานิพนธ์นี้
สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับเรื่องสินค้าออกและเขต
อุตสาหกรรมส่งออกนั้น เกิดจากการศึกษาทางด้านการค้าระหว่างประเทศ
จากวิทยาลัยการค้า ซึ่งอาจารย์สมพงษ์ ฝ่ายจำปา และอาจารย์ ดร. มนูญ
ศิริสาร ได้เคยกล่าวถึงเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในต่างประเทศ
และได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของสินค้าออกซึ่งมักจะเสียเปรียบในค่านตลาด
อยู่เสมอเพราะเป็นสินค้าเกษตร จึงเป็นเหตุให้ผู้เขียนสนใจที่จะค้นคว้าหา
ทางแก้ไข ประกอบกับได้รับทราบว่าประเทศไทยมีนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น
และเมื่อติดต่อกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงได้รับคำชี้แจงจาก
อาจารย์อนันต์ อันทริก วิทยากรงานแผนงาน สำนักผู้อำนวยการการนิคม
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทำให้ทราบว่าเขตอุตสาหกรรมส่งออกใน
ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการจัดตั้ง จึงเป็นที่มาของวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

นอกเหนือจากท่านที่กล่าวนามมาข้างต้นนี้แล้ว ผู้เขียนยังได้รับ
ความร่วมมือจากที่อื่น ๆ อาทิเช่น คุณธนา แก้วเรือน เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร
คุมส่ง ทรูสกุล เจ้าหน้าที่บริษัทนิเกเนติกส์ไทยแลนด์จำกัด ที่กรุณาให้สัมภาษณ์
ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งได้อนุญาตให้ผู้เขียนเข้ารับการอบรมใน
เรื่องการค้าเพื่อการส่งออก เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ กรมเศรษฐกิจ
กิจการพาณิชย์ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงพาณิชย์ สำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนบรรดา
เพื่อนทั้งหลายที่ได้ช่วยสนับสนุนในการให้ข้อมูล

ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณท่านที่ได้กรุณาแนะนำ
สั่งสอน และให้ความช่วยเหลือทุกท่าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการค้นคว้า
ครั้งนี้คงจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสืบไป ส่วนข้อบกพร่องใด ๆ ขอรับเป็น
ความผิดของผู้เขียนแต่ผู้เดียว

เครือวัลย์ สติศิริต

กันยายน 2520

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อไทย	ข
บทคัดย่ออังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการบรรณานุกรมประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
✓ ความสำคัญของเขตอุตสาหกรรมส่งออก	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	6
การเสนอเรื่อง	6
บทที่ 2 ✓ อิทธิพลของการค้าระหว่างประเทศ	
ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ	8
✓ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ	9
✓ แนวโน้มการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน	13
✓ ภาวะดุลการค้าและดุลการชำระเงินของไทย	14
ความสำคัญของสินค้าออกและสินค้าอุตสาหกรรมต่อเศรษฐกิจของประเทศ	16
แนวโน้มการนำเข้าสินค้าเข้าที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม	29
บทที่ 3 ✓ การพัฒนาการส่งออกของประเทศไทย	
คำจำกัดความ	32
✓ ความจำเป็นในการพัฒนาการส่งออก	33
✓ หลักสำคัญที่ควรพิจารณาในการพัฒนาการส่งออก	34

	หน้า
นโยบายของรัฐบาลในด้านการพัฒนาการส่งออก	34
องค์การซึ่งรับผิดชอบในการพัฒนาการส่งออก	43
โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งออก	48
มาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมการส่งออก	50
ส่วนประกอบของการพัฒนาการส่งออก	55
บทที่ 4 เขตอุตสาหกรรมส่งออกโดยทั่วไป	
ความหมายของเขตส่งเสริมการส่งออกประเภทต่าง ๆ	58
ผลจากการดำเนินการ เขตส่งเสริมการส่งออกต่าง ๆ	60
ลักษณะของเขตอุตสาหกรรมส่งออกในต่างประเทศ	65
เขตอุตสาหกรรมส่งออกในประเทศต่าง ๆ	
เขตอุตสาหกรรมส่งออกเขตนอน สาธารณรัฐ- ไออร์แลนด์	68
เขตอุตสาหกรรมส่งออกเกาซุง สาธารณรัฐจีน	75
เขตอุตสาหกรรมส่งออกอิรี สาธารณรัฐเกาหลี	84
เขตอุตสาหกรรมส่งออกบาดาน ฟิลิปปินส์	89
บทที่ 5 การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมส่งออกของประเทศไทย	
การดำเนินงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	95
นิคมอุตสาหกรรมทั่วไป	97
เขตอุตสาหกรรมส่งออก	98
เขตอุตสาหกรรมส่งออกมินบุรี (ลาดกระบัง)	102
ปัญหาของเขตอุตสาหกรรมส่งออกจากการดำเนินงาน	112
บทที่ 6 ผลของเขตอุตสาหกรรมส่งออกต่อการพัฒนาการส่งออก	
ประโยชน์ของเขตอุตสาหกรรมส่งออกที่มีต่อการพัฒนา การส่งออก	132

	๖
	พนา
ด้านเอกชน	132
ด้านรัฐบาล	143
มาตรการในการส่งเสริมการส่งออกที่ควรนำมาใช้ ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก	151
สรุป	
บรรณานุกรม	158
ประวัติผู้เขียน	165

๕ ๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1. คู่มือการสำมะโนประเทศไทย		17
2. คู่มือการชำระเงิน	18	
3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศคิดจากฐานอุตสาหกรรม ในราคาปัจจุบัน	21	
4. มูลค่าการค้าระหว่างประเทศคิดเทียบเป็นร้อยละของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	22	
5. รายได้ต่อคนทำงานในสาขาอาชีพที่สำคัญ ๆ พ.ศ. 2519	28	
6. สินค้านำเข้าหมวดต่าง ๆ	30	
7. พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมในประเทศต่าง ๆ เมื่อ พ.ศ. 2513	113	